

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2018 m. balandžio 18 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2018/0107 (COD)

8115/18
ADD 2

JAI 324
COPEN 105
CYBER 67
DROIPEN 54
JAIEX 28
ENFOPOL 172
TELECOM 95
DAPIX 107
EJUSTICE 28
MI 271
IA 102
CODEC 578

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinio sekretoriaus, kurio vardu pasirašo direktorius Jordi AYET PUIGARNAU
gavimo data:	2018 m. balandžio 18 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI-MIKKELSENSUI
Komisijos dok. Nr.:	SWD(2018) 119 final
Dalykas:	KOMISIJS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS „POVEIKIO VERTINIMO SANTRAUKA“, pridedamas prie pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos elektroninių įrodymų baudžiamosiose bylose pateikimo ir saugojimo orderių ir pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria nustatomos teisinių atstovų skyrimo įrodymams baudžiamosiose bylose rinkti suderintos taisyklės

Delegacijoms pridedamas dokumentas SWD(2018) 119 final.

Priedama: SWD(2018) 119 final

Strasbūras, 2018 04 17
SWD(2018) 119 final

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS

POVEIKIO VERTINIMO SANTRAUKA

pridedamas prie

**Pasiūlymas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas
dėl Europos elektroninių įrodymų baudžiamosiose bylose pateikimo ir saugojimo
orderių**

ir

**Pasiūlymas Europos Parlamento ir Tarybos direktyva, kuria nustatomos teisinių atstovų
skyrimo įrodymams baudžiamosiose bylose rinkti suderintos taisyklės**

{COM(2018) 225 final} - {COM(2018) 226 final} - {SWD(2018) 118 final}

Santraukos lentelė
Pasiūlymo dėl tarpvalstybinės prieigos prie elektroninių įrodymų baudžiamosiose bylose gerinimo poveikio vertinimas
A. Būtinybė imtis veiksmų
Kokia tai problema ir kodėl ji yra ES masto?
Dabar sunkumai, su kuriais susiduriama užtikrinant tarpvalstybinę prieigą prie elektroninių įrodymų, trukdo atlikti veiksmingą nusikaltimų tyrimą ir baudžiamąjį persekiojimą ES. Trūksta veiksmingo teismo bendradarbiavimo tarp valdžios institucijų, tiesioginio valdžios institucijų ir paslaugų teikėjų bendradarbiavimo ir valdžios institucijų tiesioginės prieigos prie elektroninių įrodymų. Todėl tyrimai sustabdomi, bausmės už nusikaltimus neskiriamos, aukos yra mažiau apsaugomos, o ES piliečiai jaučiasi mažiau saugūs. Atliekant poveikio vertinimą nustatytos trys problemos: 1. Prieiga prie tarpvalstybinių elektroninių įrodymų pagal dabartines teismo bendradarbiavimo procedūras trunka per ilgai, todėl tyrimai ir baudžiamieji persekiojimai yra ne tokie veiksmingi. 2. Viešojo ir privačiojo sektoriaus paslaugų teikėjų ir valdžios institucijų bendradarbiavimo trūkumai trukdo atlikti veiksmingus tyrimus ir baudžiamąjį persekiojimą. 3. Veiksmingam tarpvalstybinių tyrimų ir baudžiamojo persekiojimo vykdymui gali trukdyti jurisdikcijos nustatymo sunkumai.
Kokius tikslus reikia pasiekti?
Bendras tikslas yra užtikrinti veiksmingą nusikaltimų Europos Sąjungoje tyrimą ir baudžiamąjį persekiojimą – gerinti tarpvalstybinę prieigą prie elektroninių įrodymų užtikrinant geresnį teisminį bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose ir suderinant taisykles ir procedūras. Yra trys konkretūs tikslai: 1. sumažinti vėlavimus suteikiant tarpvalstybinę prieigą prie elektroninių įrodymų; 2. užtikrinti tarpvalstybinę prieigą prie elektroninių įrodymų tose srityse, kuriose dabar tokia prieiga yra nepakankama; 3. didinti teisinį tikrumą, pagrindinių teisių apsaugą, skaidrumą ir atskaitomybę.
Kokia yra ES lygmens veiksmų papildoma nauda (subsidiarumo principas)?
Kadangi ši iniciatyva yra susijusi su tarpvalstybiniais klausimais, atitinkamų problemų pavienės ES šalys negali išspręsti. Be to, atsižvelgiant į teisių požiūrių įvairovę, susijusių politinių sričių skaičių (saugumas, baudžiamoji teisė, pagrindinės teisės, įskaitant duomenų apsaugą, ekonomikos klausimai) ir platų suinteresuotųjų šalių ratą, nustatytas problemas tinkamiausia spręsti ES lygmeniu. ES lygmens veiksmai taip pat palengvina bendradarbiavimą su ne ES šalimis, visų pirma JAV; tai yra svarbu, nes poreikis gauti prieigą prie e. įrodymų tarptautiniu lygmeniu dažnai neapsiriboja ES sienomis.
B. Sprendimai
Kokiais būdais galima pasiekti tikslus? Ar yra tinkamiausia galimybė? Jei ne, kodėl?
A galimybė: su teisėkūros priemone nesusijęs veiksmas (t. y. praktinės teismo bendradarbiavimo tarp valdžios institucijų gerinimo priemonės ir tiesioginio valdžios institucijų ir paslaugų teikėjų bendradarbiavimo užmezgimas). B galimybė: A galimybė + tarptautiniai susitarimai C galimybė: B galimybė + tiesioginį bendradarbiavimą reglamentuojantis teisės aktas (Europos įrodymų pateikimo orderis + prieiga prie duomenų bazių). D galimybė: C galimybė + tiesioginę prieigą reglamentuojantis teisės aktas D galimybė laikoma tinkamiausia ir kokybiniu, ir sąnaudų ir naudos požiūriu.
Kokia yra įvairių susijusių suinteresuotųjų šalių nuomonė? Kas kuriai galimybei pritaria?
Plataus masto konsultacijos su suinteresuotaisiais šalimis buvo surengtos daugiau nei prieš 18 mėnesių. ES šalių valdžios institucijos atkreipė dėmesį į šiuos pagrindinius klausimus: laiko, kurio reikia prašymui išnagrinėti, trukmė, patikimo bendradarbiavimo su paslaugų teikėjais nebuvimas, skaidrumo trūkumas ir, kalbant apie tyrimo priemones, teismo tikrumo jurisdikcijos klausimais nebuvimas. Paslaugų teikėjai ir tam tikros pilietinės visuomenės organizacijos teigė, kad teisinis tikrumas buvo esminis veiksnys siekiant sudaryti sąlygas tiesioginiam bendradarbiavimui su valdžios institucijomis ir kad būtina vengti įstatymų kolizijų.

Kai kurios pilietinės visuomenės organizacijos prieštaravo ES lygmens teisės aktui, kuriuo reglamentuojamas tiesioginis bendradarbiavimas; vietoj jo jie pirmenybę teikė savitarpio teisinės pagalbos procedūrų gerinimui.
C. Tinkamiausios galimybės poveikis
Kokie tinkamiausios galimybės privalumai (jei yra kitų nei pagrindiniai)?
Tikimasi, kad dėl iniciatyvos tyrimai ir baudžiamieji persekiojimai bus veiksmingesni ir efektyvesni, padidės skaidrumas ir atskaitomybė, bus garantuojama pagarba pagrindinėms teisėms, taip pat jie padės skatinti pasitikėjimą skaitmenine bendrąja rinka, šiuo tikslu didinant saugumą ir mažinant įsitikinimą dėl nebaudžiamumo už nusikaltimus, padarytus prie tinklo prijungtuose prietaisuose arba juos naudojant.
Kokios tinkamiausios galimybės išlaidos (jei, be pagrindinių, yra kitų)?
Išlaidos yra administracinės , jos atsiranda ES šalims į nacionalinę teisę perkeltiant tinkamiausią galimybę ir užtikrinant jos vykdymą , taip pat paslaugų teikėjams laikantis reikalavimų : • skaičiuojama, kad vienkartinės išlaidos sudarys 3,3 mln. EUR ES šalims ir 1,7 mln. EUR paslaugų teikėjams. • Tinkamiausios galimybės įgyvendinimas nebus susijęs su einamosiomis išlaidomis. Tiesą sakant, galimybė leis sutaupyti einamąsias išlaidas, kurių vertė kasmet sieks 7,1 mln. EUR valstybėms narėms ir 4,3 mln. EUR metinių santaupų paslaugų teikėjams.
Koks bus poveikis MVĮ ir konkurencingumui?
Teisinis tikrumas ir procedūrų kurios palengvins administravimą ir bus naudingos konkurencingumui, standartizavimas turėtų turėti teigiamą poveikį MVĮ.
Ar tai turės kokį nors didelį poveikį nacionaliniams biudžetams ir administravimo subjektams?
Tikimasi, kad tinkamiausiai galimybei reikės pradinių įgyvendinimo išlaidų, kurias ilguoju laikotarpiu kompensuos su einamosiomis išlaidomis susijusios sutaupytos lėšos . Nacionalinės institucijos turėtų prisitaikyti prie naujų procedūrų ir dalyvauti mokymo kursuose. Tačiau ilguoju laikotarpiu valdžios institucijoms naudos turėtų duoti supaprastinimas ir centralizavimas , papildomas mokymas ir aiški teisinė sistema, reglamentuojanti prašymus leisti susipažinti su duomenimis, – visa tai turėtų padėti užtikrinti veiksmingumą. Be to, kadangi, įgyvendinus tinkamiausią galimybę, teismo bendradarbiavimo kanalais teks mažesnis krūvis, turėtų sumažėti prašymų, kuriuos šalys turi išnagrinėti, skaičius.
Ar bus dar koks nors didelis poveikis?
Paslaugų teikėjams, prisitaikant prie naujos teisinės sistemos, reikėtų nustatyti naujas procedūras, apmokyti darbuotojus ir galbūt paskirti teisinį atstovą. Praktinių priemonių, kurios nėra privalomos, įgyvendinimui prireiktų tam tikrų išlaidų . Paslaugų teikėjai gali gauti daugiau prašymų, dėl to padidės atitikties išlaidos. Priešingai, suderinta sistema padėtų sumažinti našą tiems paslaugų teikėjams, kurie dabar teikia atsakymus į prašymus dėl su turiniu nesusijusių duomenų ir kurie šiuos prašymus turi išnagrinėti laikydamiesi visose valstybėse narėse skirtingų įstatymų. Veiksmingesni tyrimai, susiję su tarpvalstybine prieiga prie elektroninių įrodymų, turėtų turėti teigiamą socialinį poveikį , įskaitant galimą nusikaltimų sumažinimą dėl didesnio atgrasymo. Tinkamiausia galimybė – tai pakankamos apsaugos priemonės , kuriomis užtikrinama, kad ją sudarančios priemonės visiškai atitiktų pagrindines teises . Nenustatyta jokio didelio poveikio aplinkai .
Proporcingumo principas
Pagal tinkamiausią galimybę būtų nustatomos taisyklės ir procedūros, taip siekiant pagerinti nacionalinių teisminių institucijų tarpvalstybinę prieigą prie elektroninių įrodymų naudojant aiškias būtinumu ir proporcingumu pagrįstas apsaugos priemones.
Ja nebus nustatomos neproporcingos pareigos privačiam sektoriui (įskaitant MVĮ) ar asmenims. Tiesą sakant, pagal šią galimybę bus nustatytas priemonių, kurios, kaip tikimasi, duos esminę materialinę ir nematerialinę naudą , rinkinys.
Pasirinkus tinkamiausią galimybę neviršijama to, kas būtina pirminei problemai išspręsti ir ES veiksmams apibrėžtiems tikslams .
D. Tolesni veiksmai
Kada politika bus persvarstoma?

Komisija turėtų peržiūrėti iniciatyvos įgyvendinimą, siekdama įvertinti, ar buvo pasiekti politikos tikslai. Šis **vertinimas** turėtų būti atliekamas kas **5 metus** pasibaigus galutiniam pagal teisėkūros procedūrą priimamo akto įgyvendinimo terminui, taip suteikiant pakankamai laiko prasmingai įvertinti teisės aktus ir praktiką patirtį visose dalyvaujančiose valstybėse narėse.